

Ezechiël 8

1 Het gebeurde in het zesde jaar, in de zesde maand, op de vijfde van de maand, toen ik in mijn huis zat en de oudsten van Juda vóór mij zaten, dat daar de hand van de Heere HEERE op mij viel.

2 Ik zag, en zie, een gedaante met een uiterlijk als van vuur: vanaf datgene wat eruitzag als Zijn heupen naar beneden toe, was vuur, en het deel vanaf Zijn heupen naar boven was als een glanzend uiterlijk, als de schittering van edelmetaal.

3 Hij strekte iets uit met de vorm van een hand en pakte mij bij mijn hoofdhaar. Toen hief de Geest mij op tussen de aarde en de hemel en in visioenen van God bracht Hij mij naar Jeruzalem, naar de ingang van de poort van de binnenste voorhof die naar het noorden gekeerd is, waar zich de zetel van het afgodsbeeld van de na-ijver bevond, dat na-ijver oproept.

4 En zie, daar was de heerlijkheid van de God van Israël, overeenkomstig de verschijning die ik in de vallei gezien had.

5 Hij zei tegen mij: Mensenkind, sla toch uw ogen op in de richting van het noorden. Toen sloeg ik mijn ogen op in de richting van het noorden. En zie, ten noorden van de poort van het altaar stond in de ingang het afgodsbeeld van de na-ijver.

6 Daarop zei Hij tegen mij: Mensenkind, ziet u wat zij doen? Grote gruweldaden, die het huis van Israël hier doet, zodat Ik ver wegga van Mijn heiligdom. En u zult nog meer grote gruweldaden zien.

7 Toen bracht Hij mij bij de ingang van de voorhof. Ik zag, en zie, een gat in de muur.

8 Daarop zei Hij tegen mij: Mensenkind, breek toch door de muur heen. Toen brak ik door de muur heen, en zie, er was een ingang.

9 Toen zei Hij tegen mij: Ga naar binnen en zie de boosaardige gruweldaden die zij hier doen.

10 Ik ging naar binnen en ik zag, en zie, alle vormen van kruipende dieren, afschuwelijke dieren en alle stinkgoden van het huis van Israël, helemaal in het rond in de muur gegrift.

11 En zeventig mannen uit de oudsten van het huis van Israël stonden ervoor, terwijl Jaāzanja, de zoon van Safan, in hun midden stond, ieder met zijn wierookvat in zijn hand, terwijl een geurige wolk van reukwerk opsteeg.

12 Daarop zei Hij tegen mij: Hebt u gezien, mensenkind, wat de oudsten van het huis van Israël in de duisternis doen, ieder in de kamer waar zijn afbeelding zich bevindt? Want zij zeggen: De HEERE ziet ons niet, de HEERE heeft het land verlaten.

13 Verder zei Hij tegen mij: U zult nog meer grote gruweldaden zien die zij doen.

14 Toen bracht Hij mij bij de ingang van de poort van het huis van de HEERE die aan de noordkant is, en zie, daar zaten vrouwen die de Tammuz beweenden.

15 Hij zei tegen mij: Hebt u het gezien, mensenkind? U zult, opnieuw, nog grotere gruweldaden zien dan deze.

16 Daarop bracht Hij mij naar de binnenste voorhof van het huis van de HEERE. En zie, bij de deur van de tempel van de HEERE, tussen de voorhal en het altaar, bevonden zich ongeveer vijftentwintig mannen, met hun rug naar de tempel van de HEERE en hun gezichten naar het oosten. Die bogen zich neer naar het oosten, voor de zon.

17 Toen zei Hij tegen mij: Hebt u het gezien, mensenkind? Is er iets geringer voor het huis van Juda dan deze gruweldaden hier te doen? Ja, zij vervullen het land met geweld. Steeds opnieuw verwekken zij Mij tot toorn. En zie, zij steken wijnranken in hun neus.

18 Daarom zal ook Ik handelen in grimmigheid: Ik zal niemand ontzien en Ik zal geen medelijden hebben.

Al roepen zij met luide stem ten aanhoren van Mij, toch zal Ik niet naar hen luisteren.

Ezechiël wordt door de God naar Jeruzalem gebracht

We leven ongeveer anderhalf jaar na de roeping van Ezechiël. Tot op de dag nauwkeurig wordt de datum aangegeven. Ezechiël 8:1 *Het gebeurde in het zesde jaar, in de zesde maand, op de vijfde van de maand.* Bedoeld wordt het zesde jaar na de wegvoering van Ezechiël in de ballingschap. Ezechiël behoorde tot de ballingen die met koning Jechonja en zijn gevolg en duizenden Israëlieten uit Jeruzalem werden weggevoerd in 597 v Chr. Zes jaar later en dan de zesde maand; het moet dus ongeveer augustus/september geweest zijn 591 v Chr. De profeet komt vaker met vrij nauwkeurige tijdsaanduidingen. Ezechiël 1:1/20:1/40:1 Wij houden daar wel van. Het geeft antwoord op een van de W-vragen. *Wanneer* speelde dit? En inderdaad de *Waar-vraag* wordt vervolgens beantwoord. Ezechiël bevindt zich in zijn huis – in de ballingschap – in Babel. Hij is niet alleen in huis. De oudsten van Juda zitten voor hem. *‘De oudste’* is een van de oudste leidinggevendenden in het volk. Later namen de profeten en de priesters en de koningen de belangrijke posities in, maar toen die aan aanzien en macht inboetten kwamen *de oudsten* weer sterker naar voren. In de ballingschap was geen koning, en als ze er al waren dan zaten ze gevangen. De priesters moesten zich bij wijze van spreken laten omscholen omdat er geen tempel van de HEERE was in Babel. En de profeten, dat dat was nog flink puzzelen. Ze waren er, ook in de ballingschap maar ze spraken elkaar behoorlijk tegen op belangrijke punten. Nu we het er toch over hebben. Eigenlijk is het nogal verrassend om de oudsten zo voor de profeet Ezechiël te zien zitten. Hadden zij geen ruzie? Was Ezechiël niet een *persona non grata* in de stad? Had hij geen huisarrest gekregen omdat ze flauw waren van zijn oordeelsprediking? Ja ja zo iets staat me nog wel bij. Ezechiël 3:24,25 *Toen kwam de Geest in mij en deed mij op mijn voeten staan. Hij sprak met mij en zei tegen mij: Ga naar binnen, sluit u op binnen in uw huis. En wat u betreft, mensenkind, zie, zij zouden touwen om u heen slaan en u daarmee binden. Daarom moet u zich niet in hun midden begeven.* Het kan verkeren. Blijkbaar waren ze teruggekomen van hun afkeer van Ezechiël. Alles speelde zich af in het huis van de profeet. Het hele toneel van de plattegrond van Jeruzalem, de bakplaat en de profetieën over Jeruzalem van de HEERE, de stad die in de brand stond, het karige maaltje dat Ezechiël voor zichzelf mocht bereiden. Het gerucht had zijn werk gedaan. En ze waren gekomen, misschien in het begin wat verlegen met de situatie, maar na 1.5 jaar zaten ze voor de profeet in de zin van: Heeft de HEERE ons iets te zeggen? Zegt u het maar Ezechiël. Wij nemen u bloedje serieus. Wij zijn een en al oor. Het zal ook zeker niet de laatste keer zijn dat de oudsten Ezechiël raadplegen. Ezechiël 14:1/20:1 Een ding is duidelijk; de HEERE is een ontzagwekkend God voor Ezechiël. Het is de vraag of hij zelf de Naam van God uitspreekt. Hij heeft God gezien. Mogelijk zijn er momenten in zijn leven geweest dat hij zich iets verbeeldde, maar dat was daarna wel over. Er is maar een groot en heerlijk wezen, Schepper van hemel en aarde, de God van Israël, de Vader van onze Here Jezus Christus. Oordeel en genade is in Zijn hand. Zijn liefde is onovertroffen, maar Zijn oordeel is vernietigend. Voor Hem buigen we onze knieën. Aan Hem wijden we ons leven. Zijn wensen zijn voor ons geboden. Hem komt toe alle eer, alle lof in de hemel en op de aarde. Je voelt het grote ontzag bij Ezechiël aan de manier waarop hij de Naam van God schrijft. *Adonai JAHWE. Heere HEERE*, vertalen wij dan. Vermoedelijk heeft hij – zoals in de synagoge wanneer de Tenach hardop gelezen wordt – de Naam van God niet uitgesproken, maar alleen *Adonai=Heere* gezegd, vanwege het ontzagwekkende en de grootheid van onze God, of *Hasheem=de Naam* zoals ook wel gebeurt. Het gevoel van respect overheerst in het eerste vers van Ezechiël 8. Ezechiël 8:1 *Het gebeurde in het zesde*

jaar, in de zesde maand, op de vijfde van de maand, toen ik in mijn huis zat en de oudsten van Juda vóór mij zaten, dat daar de hand van de Heere HEERE op mij viel. De hand van de Heere HEERE viel op Ezechiël – dat wil zeggen – hij werd er door overvallen. Het gebeurde heel plotseling. En het ging allemaal heel snel.

Het gevoel van respect overheerst in het eerste vers van Ezechiël 8.

Heere HEERE.

Adonai is het belangrijkste synoniem geworden voor de Naam van God, JAHWE, naast *de Naam*. Op zich is dat wel opmerkelijk want.....? Want de Naam van God is afgeleid van het werkwoord *zijn*. Het is Mozes die God naar Zijn Naam vroeg. Exodus 13,14 *En Mozes zei tegen God: Zie, wanneer ik bij de Israëlieten kom en tegen hen zeg: De God van uw vaderen heeft mij naar u toe gezonden, en zij mij zeggen: Wat is Zijn Naam? Wat moet ik dan tegen hen zeggen? En God zei tegen Mozes: IK BEN DIE IK BEN. Ook zei Hij: Dit moet u tegen de Israëlieten zeggen: IK BEN heeft mij naar u toe gezonden. 'IK BEN' is een prachtige Naam voor God. De Naam van God is afgeleid van het werkwoord zijn. Uitleggers hebben er troostvolle namen van gemaakt zoals IK ZAL ER ZIJN. Of IK BEN ER. Maar het werkwoord zijn is opvallend genoeg niet het synoniem geworden van Gods Naam. Het werd het woord *Adonai* dat *Heer* betekent. *Heer* zeggen de werknemers tegen hun baas. Sara noemt Abraham *Heer*. *Heer/Adonai* is een hiërarchisch begrip dat degene aanduidt die boven je staat. Wat dat betreft is God de Allerhoogste Heer. Hij is *de God van alle goden en de koning van alle koningen*. Het is NB Nebukadnezar die dit zegt, de koning van Babel. Daniël 2:47 *De koning antwoordde Daniël en zei: Waarlijk, uw God is de God der goden en de Heere der koningen*. Zo manifesteerde de HEERE Zich ook via Daniël en zijn vrienden aan de koning van Babel. Die koningen hebben grote macht, maar uiteindelijk staan ze onder de God van Israël. Nebukadnezar erkent dat ook al is het wel na een harde leerschool. Zo – als Degene Die alle macht heeft – manifesteerde de HEERE Zich ook al in Egypte bij de uittocht. Exodus 7:5 *Dan zullen de Egyptenaren weten dat Ik de HEERE ben, als Ik Mijn hand over Egypte uitstrek en de Israëlieten uit hun midden wegleid*. De Farao wilde het volk Israël niet laten gaan. Tien plagen waren er nodig om hem ervan te overtuigen dat hij dit toch moest doen. Toen de Farao zich bleef verzetten delfde hij het onderspit. Hij ging met zijn leger ten onder in de Rode Zee. God heeft bij wijze van spreken bij de Uittocht van Zijn volk Israël uit Egypte bewezen dat Hij Almachtig is en dat niemand – ook de grootste machthebber van die tijd de Farao van Egypte – tegen Hem op kon. Nogal logisch – zou je bijna zeggen – dat de naam *Heere=Adonai* het equivalent werd van de Godsnaam. Het is heel erg en heel erg jammer – maar het was blijkbaar onvermijdelijk – dat de HEERE ook aan Zijn volk Israël moest bewijzen dat Hij *Adonai de Heere was* – de God van de goden en de Koning der koningen – en niemand anders. Wat God zegt dat gebeurt. Wie tegen Hem ingaat wordt gestraft. Wie Hem vertrouwt en volgt ontvangt zegen en heeft toekomst. In het Nieuwe Testament ontvangt Jezus, Gods Zoon ook die titel *Heere*, maar dan in het Grieks =*Kurios*. Wanneer de apostel Paulus overvallen wordt door een licht vanuit de hemel en hij een stem hoort, zegt hij: 'Wie bent u *Heere=Kurios?*' 'Ik ben Jezus die jij vervolgt', klinkt dan het antwoord. Handelingen 9:3-5 *En terwijl hij onderweg was, gebeurde het dat hij dicht bij Damascus kwam. En plotseling omscheen hem een licht vanuit de hemel, en toen hij op de grond gevallen was, hoorde hij een stem die tegen hem zei: Saul, Saul, waarom vervolgt u Mij? En hij zei: Wie bent U, Heere? En de Heere zei: Ik ben Jezus, Die u vervolgt*. Van het ene op het andere moment was Paulus er van overtuigd dat Jezus Gods Zoon, dwz dat Jezus God was. Handelingen 9:20 *En meteen predikte hij Christus in de synagogen, dat Hij de Zoon van God is*. De Romeinse keizer werd ook *Kurios* genoemd. Hoeveel christenen hebben hun leven niet verloren toen ze*

antwoord moesten geven op de vraag wie voor hen de Kurios was, Jezus of de keizer? Ze hebben hun leven in zekere zin verloren, maar feitelijk hebben ze hun leven gewonnen, want Jezus is Heere. Hij gaat over dood en leven. De eeuwige dood en het eeuwige leven zijn in Zijn hand. Voor de Heere was het een hele klus om Paulus op andere gedachten te brengen. Hij was aanvankelijk namelijk een fervent tegenstander van Jezus en het Evangelie. Dit was precies zoals het niet moest, meende Paulus, die toen overigens nog Saulus heette. Je kon hem niet gauw kwaad krijgen, maar de rook kwam uit zijn neus als iemand het over de nieuwe beweging had. Handelingen 9:1 *En Saulus, nog dreiging en moord blazende tegen de discipelen des Heren, ging naar de hogepriester.* Dat zei de Heere ook toen Hij Zijn Naam aan Paulus bekend maakte. De Heere vergeleek Paulus met een rund dat voor de ploeg is gespannen. Het rund heeft geen zin aan zijn werk en trapt hard achteruit. De boer heeft daar wat op gevonden. Hij bevestigt prikkels aan de ploeg zodat de koe zichzelf bezeert als hij achteruit schopt. Dan laat hij het wel. Datzelfde deed Paulus. Hij laat – om de vergelijking door te trekken – zich niet zo gemakkelijk voor het karretje van de Heere spannen. Maar God leert hem het anders aan te pakken in zijn leven. Handelingen 9:5 *Het is hard voor u, met de hielen tegen de prikkels te slaan.* Hopelijk zijn wij wat gemakkelijker te bereiken met het Evangelie en beter inzetbaar. Toch is het ook bij ons vaak buigen of barsten. Wat moet de HEERE allemaal in ons leven doen om ons zover te krijgen dat we Hem gehoorzaam volgen?

Wat moet de HEERE allemaal in ons leven doen om ons zover te krijgen dat we Hem gehoorzaam volgen?

De vurige gestalte

Ezechiël zit daar in zijn huis met de oudsten voor zich. Het overvalt hem. Plotseling ziet hij een vurige gestalte voor zich. Ezechiël 8:2 *Ik zag, en zie, een gedaante met een uiterlijk als van vuur: vanaf datgene wat eruitzag als Zijn heupen naar beneden toe, was vuur, en het deel vanaf Zijn heupen naar boven was als een glanzend uiterlijk, als de schittering van edelmetaal.* De beschrijving doet heel sterk denken aan de eerste maal toen de HEERE aan hem verscheen. Ezechiël ziet een Persoon, maar het is allemaal vuur wat het oog ziet. Of hij nu vanaf de heupen naar de voeten of van de heupen naar het hoofd kijkt, het lijkt wel alsof de Persoon in de brand staat. Maar er is een verschil met de eerste verschijning. Bij de eerste verschijning ontwaarde Ezechiël iets dat er uitzag als *een man* en ditmaal is het louter vuur. Ezechiël 1:26,27 *En daarboven, op wat op een troon leek, was iets wat leek op een mens. Toen zag ik iets als de schittering van edelmetaal, rondom vanbinnen als het uiterlijk van vuur. Vanaf datgene wat eruitzag als Zijn heupen naar boven, en vanaf datgene wat eruitzag als Zijn heupen naar beneden, zag ik iets als het uiterlijk van vuur met een lichtglans eromheen.* Omdat *vuur* (uitspraak 'eesch') in het Hebreeuws veel weg heeft van *man* (uitspraak 'isch') zie je in sommige vertalingen – zoals de Septuagint – de vertaling *man*. Het verschil tussen *vuur* en *man* in het Hebreeuws is de jota. Inderdaad de jota waar de Here Jezus het over heeft. Matteus 5:18. De jota is de kleinste Hebreeuwse medeklinker, maar daarom niet minder belangrijk. Als hij ontbreekt staat er gewoon *vuur*. Blijkbaar mist men *de mens* hier, die aanvankelijk wel werd waargenomen in verband met deze vurige gestalte. Toch moeten we ons niet laten verleiden de Bijbel te laten zeggen wat wij denken. Integendeel, we moeten ons openstellen voor wat er feitelijk staat in het Hebreeuws en dat is eesch=vuur vandaar de vertaling '*uiterlijk als van vuur.*' Wat zou de reden kunnen zijn dat God Zich hier openbaart met de focus op vuur? Het zou kunnen dat God Zich in de Gestalte van de toornende God toont aan Ezechiël. Was dat niet de grote angst bij de mensen om God te zien? Hebreeën 12:26 *Onze God is een verterend vuur!* Ik zeg dat omdat de wolkenwagen die Ezechiël later in Jeruzalem ziet – dezelfde als in hoofdstuk 1 – ook niet meer met het

gezicht van *een mens* naar hem toegewend staat – zoals in hoofdstuk 1 het geval was – maar met het gezicht van de cherub. Zoals u weet zijn vier gestalten zichtbaar die de wolkenwagen – dat is de troon van God – dragen naar elke plaats waarheen God wil gaan. Elk van die gestalten heeft vier gezichten: het gezicht van een mens, de kop van een stier, de muil van een leeuw en tenslotte de bek van een adelaar. Ezechiël 10:14 *Iedere cherub had vier gezichten: bij de eerste was het gezicht van een cherub te zien en bij de tweede dat van een mens, bij de derde de muil van een leeuw en bij de vierde de bek van een adelaar.* Deze cherub neemt – om vooralsnog onbekende redenen – de plaats in van de kop van de stier die in Ezechiël 1:10 als vierde gezicht wordt genoemd. Het zijn *de cherubs* die mede het vonnis van God uitvoeren. Zo geeft de cherub de vurige kolen aan iemand die namens God vuur op de aarde strooit. Ezechiël 10:6-8 *Toen beval hij de man met de linnen kleren: ‘Haal nu wat vuur weg uit het raderwerk onder de cherubs.’ De man ging verder naar binnen en ging naast een wiel staan. Een van de cherubs strekte zijn hand uit naar het vuur dat zich tussen hen in bevond en legde daar wat van in de handen van de in linnen geklede man, die ermee naar buiten ging. Onder de vleugels van de cherubs was iets zichtbaar dat de vorm had van een mensenhand.* Iemand zal zich afvragen wat de wolkenwagen van Ezechiël 10 hier nu mee te maken heeft. Maar het is niet verkeerd om met een voorbeeld uit Ezechiël 10 iets uit Ezechiël 8 te verduidelijken. Ezechiël 8 vormt namelijk het begin van een heftig gebeuren dat eindigt met Ezechiël 11. Ezechiël ziet de oordelende kant van de Heere. Hij wordt naar Jeruzalem gebracht. God wil dat de profeet met eigen ogen ziet hoe sterk het volk van God en zijn leiders afwijken van het geloof in de HEERE. In de tempel van de HEERE wordt Ezechiël getuige van diverse vormen van afgodendienst. Het is niet te geloven dat men de God van Israël zo negeert en bruuskeert. Ze trekken zich niets maar dan ook niets van God aan en ze doen alles wat God verbiedt. En dat ook nog onder Zijn eigen ogen op het tempelplein, bij de poort die toegang geeft tot de tempel, bij het brandofferaltaar en vlak voor de ingang van de tempel. Het is werkelijk niet te geloven wat Ezechiël allemaal te zien krijgt. God gaat hard optreden in Jeruzalem en Ezechiël weet nu ook waarom dat is. Dit is allemaal buitengewoon ongunstig voor de oudsten van Jeruzalem. Gelukkig is er aan het eind voor de oudsten in ballingschap verrassend genoeg positief nieuws. Maar het zou kunnen dat zowel *de vurige gestalte als het gezicht van de cherub* die naar Ezechiël gekeerd is, de toorn van God laat zien.

<p>God wil dat de profeet met eigen ogen ziet hoe sterk het volk van God en zijn leiders afwijken van het geloof in de HEERE.</p>
--

Ezechiël als getuige

De vurige gestalte – die Ezechiël meteen herkende van de troon van God – pakte hem bij zijn hoofdhaar. De Geest nam Ezechiël mee naar Jeruzalem. Iedereen vraagt zich af hoe dit in zijn werk ging? De HEERE licht een tip van de sluier op; het ging op de manier van een visioen. Ezechiël 8:3 *Hij strekte iets uit met de vorm van een hand en pakte mij bij mijn hoofdhaar. Toen hief de Geest mij op tussen de aarde en de hemel en in visioenen van God bracht Hij mij naar Jeruzalem.* Zulke dingen gebeuren wel vaker in de Bijbel. Wat moeten we ons erbij voorstellen? Vermoedelijk bleef Ezechiël zitten waar hij zat, in zijn eigen huis met de oudsten in de ballingschap voor zich. Maar mentaal was hij afwezig. God heeft hem in de G/geest meegenomen naar Jeruzalem. Het mag dan allemaal in een visioen gebeuren, voor het gevoel van Ezechiël bevindt hij zich na verloop van tijd gewoon in Jeruzalem. Hij ziet daar van alles en hoort van alles. Hij loopt daar gewoon rond op het tempelplein. Hij maakt zelfs de opening in een muur – die leidt tot een ruimte bij de tempel – meer toegankelijk. Hij is in Jeruzalem. Het is niet bekend of de andere mensen die daar waren hem ook zagen. Vermoedelijk zagen zij hem niet, maar hij hen wel. Vreemd, ja

maar er zijn meer Bijbelse personen die dit hebben meegemaakt. Paulus bijvoorbeeld. Die is in de derde hemel geweest en hij weet niet of hij daar nu *lichamelijk* aanwezig was of alleen *geestelijk*. 2 Korintiërs 12:2-4 *Ik ken een volgeling van Christus die veertien jaar geleden tot in de derde hemel werd weggevoerd – in zijn lichaam of buiten zijn lichaam, dat weet ik niet, dat weet God alleen. Maar ik weet dat deze man – in zijn lichaam of zonder zijn lichaam, dat weet ik niet, dat weet God alleen – werd weggevoerd tot in het paradijs en dat hij daar woorden hoorde die door geen mens mogen worden uitgesproken.* Normaal hoorde je Paulus hier niet over, maar als andere mensen zo opgehemeld worden nou dan wil hij ook wel een duit in het zakje doen. Over geestelijke ervaringen gesproken. Daar kan hij van meepraten. Maar hij voelt zich er helemaal niet zo prettig bij. Hij heeft zich laten verleiden dit te vertellen. Ons punt is dat Paulus niet wist of hij deze goddelijke ervaring lichamelijk of alleen geestelijk meemaakte. Wij zeggen dat het vermoedelijk geestelijk was omdat ‘vlees en bloed het Koninkrijk niet kunnen binnengaan’, maar er was voor het idee van Paulus geen verschil. Paulus had het gevoel dat hij lijfelijk in de hemel was. Zo zullen we ons dit dus ongeveer moeten voorstellen; het is alsof Ezechiël lijfelijk werd opgepakt om vervolgens in Jeruzalem – en dat nog wel op het tempelplein – weer op zijn voeten gezet te worden. We weten van de profeten Elia en Elisa dat ze ook dergelijke ervaringen hebben meegemaakt. Als wij – als gelovige christenen – sterven, zullen een vergelijkbare ervaring doormaken. God neemt ons op in de hemel. Het zal voelen alsof we lichamelijk in de hemel zijn, maar de vereniging met ons nieuwe lichaam zal pas plaatsvinden op de dag van de wederkomst. Feitelijk zal ons lichaam nog op aarde zijn in het graf terwijl wij in de hemel verblijven, tot de dag dat de Heere de doden uit het graf roept. God pakt hem bij zijn haren. Ja dat moeten we – in het licht van wat net gezegd is dus – wellicht meer symbolisch nemen. Hoe moeten we dit begrijpen? Zou het kunnen zijn dat God hem er met de haren bij sleept? Dat is namelijk een uitdrukking die wij wel kennen. Het zou kunnen. Al moeten we hierbij wel aantekenen dat er volstrekt geen sprake is van onenigheid tussen Ezechiël en de HEERE God. Maar er is wel een ding wat moet gebeuren en dat is; Ezechiël en ook wij moeten met de neus op de feiten worden gedrukt. Het gaat wel ergens over. God komt niet met een zwaar vonnis als er niets aan de hand is. De feiten zijn meer dan schokkend. God laat vier locaties passeren waar zich werkelijk afschuwelijke taferelen voordoen. Het is niet zo dat Ezechiël hier geen flauw vermoeden van heeft, maar het is noodzakelijk dat hij er getuige van is. En telkens opnieuw hoor je de HEERE zeggen: ‘Zie je dat Ezechiël? Zie je wat die mensen doen?’ En hij ziet het met eigen ogen.

Zie je dat?

Vers 5	En zie , ten noorden van de poort van het altaar stond in de ingang het afgodsbeeld van de na-ijver.	6 Daarop zei Hij tegen mij: Mensenkind, ziet u wat zij doen?
Vers 7 Vers 9 Vers 10	Ik zag, en zie , een gat in de muur. Toen zei Hij tegen mij: Ga naar binnen en zie de boosaardige gruweldaden die zij hier doen. Ik ging naar binnen en ik zag, en zie ,	12 Daarop zei Hij tegen mij: Hebt u gezien , mensenkind, wat de oudsten van het huis van Israël in de duisternis doen,
Vers 13 Vers 14	Verder zei Hij tegen mij: U zult nog meer grote gruweldaden zien die zij doen. en zie , daar zaten vrouwen die de Tammuz beweenden.	15 Hij zei tegen mij: Hebt u het gezien , mensenkind?
Vers 16	En zie , bij de deur van de tempel van de HEERE, tussen de voorhal en het altaar, bevonden zich ongeveer vijftwintig	17 Toen zei Hij tegen mij: Hebt u het gezien , mensenkind?

	mannen, met hun rug naar de tempel van de HEERE en hun gezichten naar het oosten. Die bogen zich neer naar het oosten, voor de zon.	
--	---	--

Heb je dat gezien? Zo kunnen we dat ook tegen elkaar zeggen. Heb je dat gezien? Dat geloof je toch niet? Hoewel ik er niet zeker van ben zeg ik met de ogen dicht; Ezechiël heeft dit nodig, want.....? Want God gaat die mensen ongenadig hard straffen. Hij wil dat de profeet dat begrijpt. Hij wil dat hij er achter staat. Want er is maar een conclusie mogelijk. God gaat hier een einde aan maken. Ezechiël 8:18 *Daarom zal ook Ik handelen in grimmigheid: Ik zal niemand ontzien en Ik zal geen medelijden hebben. Al roepen zij met luide stem ten aanhoren van Mij, toch zal Ik niet naar hen luisteren.* Verderop zullen we zien dat God een aantal van die mensen per direct heel hard aanpakt. Hij laat hen doden. Dat doet wel wat met Ezechiël. Ondanks het feit dat hij met eigen ogen gezien heeft wat ze deden, schrikt hij daar enorm van. Hij doet een hartstochtelijk beroep op God om de mensen te sparen. Ezechiël 9:8 *'Ach HEER, mijn God, gaat u, nu uw woede Jeruzalem treft, alle Israëlieten vernietigen die er nog zijn?'* Verderop in dezelfde geschiedenis wendt Ezechiël zich nogmaals tot God. Ezechiël 11:13 *Ik wierp me voorover en schreeuwde: 'Ach HEER, mijn God, gaat u nu ook de rest van het volk nog vernietigen?'* Voor ons is dit verschrikkelijk de dood van een medemens. De dood van iemand van ons eigen volk. De dood van iemand van onze eigen gemeente. Wij leven in de tijd van de genade. Nu kan het nog. Het is goed dat hij Ezechiël doet. We mogen een hartstochtelijk beroep doen op Gods barmhartigheid. Onze medemens, onze medegelovige is als je het goed beschouwd ook een mens zoals wij, een zondaar. Wij hebben op het punt van de heiligheid meer gemeen met hem of haar dan met God. Toch worden sommigen gered en gaan anderen verloren. De redding ontvangen we van God door Zijn Zoon Jezus Christus en de Heilige Geest. Maar de redding staat niet los van persoonlijk berouw en bekering, ook al zijn dat zaken die God Zelf uitwerkt in ons leven. Een ding maakt God met dit vonnis over Jeruzalem wel duidelijk. Voor zondaren – mensen die geen berouw kennen en zich niet bekeren – en goddelozen is er geen plaats bij God. Wat dat betreft hoefde Ezechiël niet met een vergrootglas rond te lopen. De zonde spatte er van af. God zette de profeet af bij de binnenste voorhof waar zich het afgodsbeeld van de na-ijver bevond. Ezechiël 8:3 *In visioenen van God bracht Hij mij naar Jeruzalem naar de ingang van de poort van de binnenste voorhof die naar het noorden gekeerd is, waar zich de zetel van het afgodsbeeld van de na-ijver bevond, dat na-ijver oproept.* Veel beroerder kan het niet. Het is einde verhaal als het eerste en het tweede gebod van de tien geboden met voeten wordt getreden. En dat ook nog eens openlijk voor ieder zichtbaar en dat ook nog eens op het tempelplein.

En dat ook nog eens openlijk voor ieder zichtbaar en dat ook nog eens op het tempelplein.
--

Het afgodsbeeld van de na-ijver

Op het moment waarop Ezechiël 'het afgodsbeeld van de na-ijver' ziet, ontwaart hij de aanwezigheid van God. Ezechiël 8:4 *En zie, daar was de heerlijkheid van de God van Israël, overeenkomstig de verschijning die ik in de vallei gezien had.* Het ziet ernaar uit dat de God van Israël niet langer troont op de ark in het Heilige der Heiligen van de tempel in Jeruzalem. God heeft Zijn vaste woon- en verblijfplaats verlaten en is opnieuw de God van onderweg, zoals Hij Zich bij de uittocht had gemanifesteerd. Ezechiël ziet de heerlijkheid van de God van Israël op de troon van de wolkenwagen. De HEERE is nog steeds *de God van Israël*, maar Hij woont niet langer in Jeruzalem. God kan daar niet verblijven. Men heeft de aanwezigheid van God onmogelijk gemaakt door de verering van allerlei afgoden naast en voor de tempel, het huis van

God. Om te beginnen bij het *afgodsbeeld van de na-ijver*. Daar had God de profeet inderdaad afgezet. Op die plaats. God maakt de profeet als eerste van dit afgodsbeeld bewust. Ezechiël 8:5 *Hij zei tegen mij: Mensenkind, sla toch uw ogen op in de richting van het noorden. Toen sloeg ik mijn ogen op in de richting van het noorden. En zie, ten noorden van de poort van het altaar stond in de ingang het afgodsbeeld van de na-ijver.* Alle commentaren zijn het er ongeveer wel over eens dat gedacht moet worden aan een beeld van Asjera dat koning Achaz daar heeft opgesteld. 2 Koningen 16:10,11 *Koning Achaz ging naar Damascus om koning Tiglatpileser van Assyrië te ontmoeten. Toen hij het altaar in Damascus zag, stuurde hij een model en een gedetailleerd bouwplan naar de priester Uria. Nog voordat Achaz terugkeerde liet Uria het altaar nabouwen, precies volgens het ontwerp dat de koning hem vanuit Damascus had gestuurd.* Het beeld mag dan afgebroken zijn door koning Hizkia, maar het is weer op die plek teruggezet door diens zoon, koning Manasse. 2 Koningen 21:3 *Hij (Manasse) herstelde de offerplaatsen die zijn vader Hizkia verwijderd had, richtte nieuwe altaren op voor Baäl en maakte een nieuwe Asjerapaal, naar het voorbeeld van koning Achab van Israël.* Toen koning Manasse brak met zijn zondige manier van leven maakte hij ook aan deze afgodendienst een einde, maar dat heeft niet kunnen verhinderen dat het later toch weer op die plek gevonden werd. Afgebroken werd het opnieuw door koning Josia en weer opgebouwd door zijn zonen. 2 Koningen 23:6 *Zonde lijkt verslavend te zijn. De afgodendienst heeft veel weg van een persoon die stopt met roken of drinken en die later weer begint en meer rookt en drinkt dan voor die tijd. Het volk heeft dat gadeslagen en er het zijne van gedacht. De onmacht en het klaarblijkelijke onvermogen van de koning om iets te doen aan openbare zonden. Dat zal zijn effect op het gewone volk niet gemist hebben. De grote vraag is natuurlijk: 'Waarom doet men dit. Vanwaar de behoefte aan andere goden? Men heeft toch zelf een God, de God van Israël?! Waarom neemt men de godsdienst en de goden van een ander volk over? Het antwoord laat zich raden. Om een voorbeeld te geven. Koning Achaz was onder de indruk van de macht van Aram. In die tijd had men de overtuiging dat de macht van een volk direct te maken had met de god van het volk. Aram was niet voor niets zo succesvol. De god van Aram maakte het land groot. Dat wilde Achaz ook wel, een groot koning zijn met veel macht. Dus...? Dus nam hij het altaar en de god van Aram over compleet met de godsdienst om die god op gepaste wijze te benaderen en te doen wat van hem verwacht werd. 2 Kronieken 28:23 *Hij bracht offers aan de goden van Damascus, die hem verslagen hadden, want hij dacht bij zichzelf: De goden van de koningen van Aram helpen hun volk wél. Als ik hun offers breng, helpen ze mij vast ook. Maar zij brachten hem en heel Israël juist ten val.* Het zou hem geen windeieren leggen, dacht hij. Maar daarmee was de koning toch in overtreding? Jazeker, de HEERE de God van Israël had dit ten strengste verboden. Denk maar aan de eerste twee van de tien geboden op grond waarvan de HEERE een verbond met Zijn volk gesloten had. Exodus 20:3,4 *Vereer naast mij geen andere goden. Maak geen godenbeelden, geen enkele afbeelding van iets dat in de hemel hier boven is of van iets beneden op de aarde of in het water onder de aarde.* Waarom deed men het dan toch? Men was klaarblijkelijk niet tevreden over de God van Israël. De koning had maar het idee dat hij met andere goden beter af zou zijn. Die zouden hem – zo dacht hij – wel helpen zijn ambitie waar te maken. Dit is een van de dingen die op dit moment ook knagen aan de fundamenteën van de kerk en het geloof. Men zoekt geloof dat *werkt*. Het is niet zo dat het christelijk geloof niet *werkt*, maar als iemand bedoelt dat hij altijd succes heeft en gevrijwaard blijft van tegenslagen dan heeft hij het toch echt mis. Wie dit – dat het geloof werkt – als criterium heeft zal het geloof een keer verliezen. Werkt het geloof dan niet? Ja zeker, het is sterker dan de dood, maar dat vraagt dan ook om geloof dat bij tegenslagen en teleurstellingen volhardt, zoals de Here Jezus Die Zelf met de dood voor ogen aan het kruis van Golgotha zijn toevlucht bij God bleef zoeken. Hij is bekroond met opstanding en Hemelvaart. Hebreeën 12:2 *Laten we daarbij de blik gericht**

houden op Jezus, de grondlegger en voltooiër van ons geloof: denkend aan de vreugde die voor hem in het verschiep lag, liet hij zich niet afschrikken door de schande van het kruis. Hij hield stand en nam plaats aan de rechterzijde van de troon van God. In Israël verloor men echter het vertrouwen op God. Misschien was de afgod van de na-ijver zelfs wel een beetje obstructie om de God van Israël aan te zetten tot activiteiten. In de zin van: 'Als U ons niet helpt en geeft wat wij wensen, dan wenden wij ons tot andere goden. Dan moet u het zelf maar weten.' Een vorm van chantage. En vorm van obstructie, zeker. Zo voelt het ook, sterker daar is het afgodsbeeld zelfs naar vernoemd. Officieel heet het beeld '*het afgodsbeeld van de na-ijver*'. Het was blijkbaar een publiek geheim. Men wilde de HEERE ermee prikkelen om ook over de brug te komen en wat meer te doen voor Zijn volk. Zo voelde het bij de HEERE. Let op het woordje 'zodat' in vers 6. Het afgodsbeeld was er om God uit te dagen om of meer te doen voor Israël of om te vertrekken en ruimte te maken voor andere goden die beter in de smaak vielen bij het volk. Ezechiël 8:6 *Daarop zei Hij tegen mij: Mensenkind, ziet u wat zij doen? Grote gruweldaden, die het huis van Israël hier doet, zodat ik ver wegga van Mijn heiligdom. En u zult nog meer grote gruweldaden zien.* U moet weten dat de afgodendienst niet alleen een andere god in de plaats stelde van de God van Israël. Het geloof zelf werd ook ingrijpend veranderd. In de godsdienst van Israël is de gelovige – net zoals de christen in het Nieuwe Testament – helemaal afhankelijk van God. Wij hebben God niet in de hand, maar Hij heeft ons in de hand. Wij bepalen niet wat er gebeurt maar God doet dat. In het Onze Vader leert de Here Jezus ons om Gods wil te respecteren in de hemel en op de aarde. Wat God doet is goed, ook al is de weg die een gelovig mens moet gaan soms heel zwaar. Denk aan de Here Jezus Die vraagt of de weg van het lijden de enige weg is, maar als God daaraan vasthoudt 'Uw wil geschiede' zegt. Bij de afgoden ligt dit anders. De afgoden worden zelf door de mens gemaakt van hout en zilver en goud. De mens is ook degene die de lakens uitdeelt. Hij geeft aan de afgod opdat hij dit of dat ontvangt. Er is zelfs in de wetenschap een bepaalde Latijnse term voor: do ut des = ik geef opdat gij geeft. Geeft de mens veel aan de afgod, dan verwacht hij ook veel terug. Daar komen ook de kinderooffers vandaan. Men gaf het kostbaarste wat men bezat. Gaat het iemand anders of een ander land met een andere afgod erg goed, dan heeft men de neiging ook die afgod te nemen, omdat die geeft was zij zelf ook graag hebben; dingen zoals macht of geld of voorspoed. De God van Israël was niet van zins zich te laten manipuleren door het volk en verkoos om weg te gaan. De HEERE wilde niet in een concurrentiepositie verzeild raken waarbij hij naar de pijpen van de afgodendienaars moest dansen. Het was kiezen of delen en de HEERE vertrok. Maar niet voor goed. Hij blijft de God van Israël en Hij komt terug om de mensen te straffen die Hem aan de kant gezet hebben. De mensen die berouw hebben en zich in het vervolg anders opstellen zal Hij terugbrengen naar het land en de HEERE zal Zijn plaats Jeruzalem weer opeisen voor Zichzelf.

De afgoden worden zelf door de mens gemaakt van hout en zilver en goud. De mens is ook degene die de lakens uitdeelt.

Dingen die het geloof ondermijnen

'Uw wil geschiede zoals in de hemel als ook op de aarde' is makkelijker gezegd dan gedaan. Soms gebeuren er dingen die een zwaar beroep doen op de loyaliteit van de gelovige. Neem bijvoorbeeld de dood van koning Josia. Het is wel twintig jaar geleden, maar zijn overlijden is ingeslagen als een bom. Koning Josia was al bezig met een hervorming van het geloof van Israël. Toen kreeg hij ook nog eens het boek Deuteronomium – dat gevonden was in de offerkist van de tempel – onder ogen. Dit vormde het startschot van een soort van nationale campagne om voor eens en voor altijd een einde te maken aan alle vormen van afgodendienst. De profeet Jeremia was een van zijn grote sympathisanten. De koning

ging zeer rigoureuus te werk en beperkte zich niet tot Jeruzalem en Juda. Zijn beleid raakte het hele land dat oorspronkelijk toebehoorde aan Israël. Totdat... totdat koning Josia dodelijk gewond raakte tijdens een schermutseling met de Egyptische legers die door het land trokken. Wat was het geval? De farao van Egypte zag met lede ogen aan dat de macht van Assur tanende was en Babel zich als nieuwe machthebber begon te ontplooiën. Hij trok met zijn leger door Israël naar het Noorden om daar een stokje voor te steken. Hij farao Necho wilde de suprematie van het Midden Oosten. Koning Josia voelde zich bedreigd. Hoewel farao Necho bij hoog en laag bezwoer dat hij niets verkeerd van plan was met Israël, trok koning Josia ten strijde. De farao haalde zelfs de HEERE erbij, maar het mocht niet baten. Josia verkleedde zich als gewoon soldaat – om niet doelwit te worden van een aanval – maar werd desondanks onverhoeds getroffen door een afgedwaalde pijl. 2 Kronieken 35:21-24 *Koning Necho stuurde hem afgezanten met het volgende bericht: 'Wat wilt u van mij, koning van Juda? Het is niet tegen u dat ik optrek, maar tegen het koningshuis waarmee ik in oorlog ben. God heeft mij gezegd dat ik moest voortmaken. U kunt u beter niet mengen in de zaken van God, die mij terzijde staat, anders zal hij u vernietigen.'* Josia trok zich echter niet terug, maar verkleedde zich om met Necho slag te leveren. Hij luisterde niet naar wat Necho op gezag van God had gezegd, maar ging in de vlakte van Megiddo tot de aanval over. Hij werd door boogschutters geraakt en riep toen zijn dienaren toe: *'Haal me hier weg, ik ben zwaargewond.'* Zijn dienaren haalden hem van zijn strijdswagen, legden hem op zijn andere wagen en brachten hem naar Jeruzalem. Daar stierf hij, en hij werd bij zijn voorouders begraven. Heel Juda en Jeruzalem rouwde over Josia'. Weg koning. Weg Hervormer. Wat was Gods plan? Waarom liet God dit gebeuren? Jeremia schreef een Klaaglied. 2 Kronieken 35:25 *Jeremia dichtte een klaaglied op hem, en tot op de dag van vandaag is het in Israël de gewoonte dat de zangers en zangeressen Josia in hun klaagliederen bezingen. Ze zijn opgetekend in het boek van de Klaagliederen.* Ook van Jeremia krijgen we geen antwoord op het Waarom van de dood van Josia. Wat dat betreft helpt het boek Kronieken ons iets verder. De Kroniekschrijver vindt – zoals we hierboven kunnen lezen – dat Josia had moeten luisteren naar de waarschuwing van God ook als die boodschap hem via koning Necho van Egypte bereikte. De indruk bestaat dat Josia zijn hand overspeeld heeft. Het was David tegen Goliath, zeg maar. Maar dat was 400 jaar geleden. Het was in de bloeitijd van het geloof. De kerk wil ook altijd weer graag terug naar de eerste gemeente. Maar dat is 2000 jaar geleden. Inmiddels is het geloof tanende. Dat geldt ook van Josia. Hij bevond zich in een tijd waarin het geloof veel van zijn kracht verloren had. Tegen het leger van Egypte had Israël geen schijn van kans. Er is wat voor te zeggen dat hij zich niet de wet laat voorschrijven door de koning van de tegenpartij, in dit geval Farao Necho van Egypte. Maar die had het wel over God. Waarom heeft Josia voor de zekerheid de HEERE niet geraadpleegd via Jeremia, met wie hij op goede voet stond? Het is onbekend. Mensen die goed bezig zijn in dienst van de HEERE denken soms dat ze zich meer kunnen permitteren dan andere mensen, 'omdat God hen wel zal zegenen en beschermen'. Ook denken zulke mensen soms dat zij het niet nodig hebben om vooraf God te raadplegen in gebed. Maar zo is het niet. Het is eerder andersom; juist van hen verwacht je dat ze de HEERE zullen vragen of ze er verstandig aan doen. Als iedereen aanvoelt dat het klein duimpje tegen de reus is, zul je dan toch niet eerst advies vragen? Zegt de Heere Jezus ook niet zoets: Als je een oorlog begint kijk je eerst of je hem kunt winnen. Zo niet dan zoek je een vreedzame oplossing. Anders breng je jezelf onnodig in de problemen. Lucas 14:31 *En welke koning die eropuit trekt om met een andere koning oorlog te voeren, zal niet eerst bij zichzelf te rade gaan of hij wel met tienduizend man kan optrekken tegen iemand die met twintigduizend man tegen hem oprukt?* Ondanks het feit dat koning Josia zo hard onderuit ging staat zijn naam hoog aangeschreven in de Bijbel. Maar dit zijn wel van die dingen die het geloof van de mensen en de liefde voor de dienst van God zwaar op de proef stellen. Het ging niet goed met Israël. Het

kwam in de macht van Egypte en later van Babel. Er werd veel geklaagd in de tijd van Ezechiël. Geklaagd over God. Gemopperd over het geloof. Ons hoofdstuk is er een voorbeeld van. 'God zou het land verlaten hebben.' Zie nog meer voorbeelden in het staatje. De Bijbel heeft geen goed woord over voor de geloofsafval die mogelijk mede het gevolg is van de dood van Josia, maar als we eerlijk zijn dan beseffen we dat het vaak zo wel werkt. Ook in onze tijd is de geloofsafval daar waar mensen teleurgesteld raken in God. Omdat de dingen niet zo gaan als ze hadden verwacht of gehoopt. Is dat goed? Nee dat is helemaal niet goed. We zeggen toch: 'Uw wil geschiede in de hemel zoals ook op de aarde.' Als het anders loopt ons ons leven moet dat niet de reden zijn dat we ons geloof vaarwel zeggen. God is God. Hij leidt de geschiedenis, ook die van ons persoonlijk. Soms is er ongekende zegen, soms ook onverwachte tegenslag. Het geloof trekt soms diepe sporen in het leven van Gods volk en in het leven van de gelovige. Maar de gelovige antwoordt lang niet altijd met volharding op de beproeving die zijn deel wordt. In de tijd van Josia was zijn dood koren op de molen van de mensen die de hervorming een kwaad hart toedroegen. De zwakke broeders vielen bij bosjes. Vanaf de dood van Josia overspoelde de afgodendienst Israël opnieuw om te beginnen met de zonen van Josia. Toen was er geen houden meer aan. Het voelt een beetje als obstructie tegen de HEERE de God van Israël. Omdat Hij dat heeft laten gebeuren – de dood van Josia die zich zo voor God beijverde – liet men de strikte orders van het geloof los. Dat gevoel bekruipt je als je zo in en rondom de tempel – het huis van God – de afgodendienst zich sterk ziet maken. En dan staat daar zo'n beeld dat in de volksmond de naam *het afgodsbeeld van de naïjver* heeft. Men is er vermoedelijk niet blij mee, maar haalt het ook niet weg. Men begrijpt het wel een beetje. Maar toch. Het is alsof men God van Zijn plaats wil duwen. Hoe zit dat? Wil men God weg hebben? God voelt zich gebruuskeerd door zijn eigen mensen. Zelfs de wijnranken die ze in hun neus hebben gestoken lijken daarmee samen te hangen. We komen er niet goed achter wat dit betekent. Niemand weet het, maar in de context van het verhaal voelt het als: een lang neus maken naar God. Ezechiël 8:17 *Steeds opnieuw verwekken zij Mij tot toorn. En zie, zij steken wijnranken in hun neus.* Omdat Gods volk zich opzettelijk van Hem afkeert en zich juist tegen Hem keert, is Gods woede gewekt en is Hij niet van plan zich in te houden wanneer Hij hen straft.

Gezeur over God

Ezechiël 8:12	Want zij zeggen: <i>De HEERE ziet ons niet, de HEERE heeft het land verlaten.</i>
Ezechiël 9:9	Het land is vol bloed, de stad vol onrecht, want ze denken bij zichzelf: <i>De HEER heeft het land verlaten, de HEER ziet ons niet.</i>
Ezechiël 11:14	Mensenkind, het zijn je eigen broeders en zusters, je verwanten en alle andere Israëlieten in ballingschap, tegen wie de inwoners van Jeruzalem zeggen: <i>“Blijf waar je bent, ver verwijderd van de HEER, want aan ons is het land in eigendom gegeven!”</i>
Ezechiël 12:22	'Mensenkind, hoe luidt dat spreekwoord bij jullie in Israël? <i>De dagen rijgen zich aaneen, en geen visioen komt uit?</i>
Ezechiël 12:27	Je weet, mensenkind, wat het volk van Israël zegt: <i>“De visioenen van die ziener betreffen de verre toekomst, zijn profetieën gaan over verre tijden.</i>
Ezechiël 18:1,2	De HEER richtte zich tot mij: 'Waarom gebruiken jullie in Israël toch het spreekwoord: <i>Als de ouders onrijpe druiven eten, krijgen de kinderen stroeve tanden?</i>
Ezechiël 18:25	Nu zeggen jullie: <i>“De wegen van de Heer zijn onrechtvaardig!”</i>
Ezechiël 33:10	Jullie zeggen: <i>‘Onze misdaden en onze zonden worden ons aangerekend en wij gaan eraan te gronde – hoe kunnen we dan nog blijven leven?’”</i>

Ezechiël 33:24	Mensenkind, de bewoners van de ruïnes in het land van Israël zeggen: <i>“Abraham was maar alleen en toch kreeg hij heel het land in bezit; wij zijn met velen, dus is het land zeker aan ons gegeven en is het ons eigendom.”</i>
Ezechiël 33:30-31	Wat jou aangaat, mensenkind: je volksgenoten praten allemaal over jou, bij de stadsmuur en bij de deuren van hun huizen zeggen ze tegen elkaar: <i>“Kom, laten we gaan luisteren naar wat de HEER ons te zeggen heeft!”</i> Ze komen in grote groepen naar je toe en nemen tegenover je plaats, ze luisteren naar je woorden maar handelen er niet naar.

Zeventig oudsten aan de afgodendienst

Ook het tweede tafereel is schokkend. Het is een bijgebouw bij de tempel. Er moet een geheime ingang zijn. Als Ezechiël die gevonden heeft moet hij hem uithakken of uitgraven. Ezechiël 8:7,8 *Toen bracht Hij mij bij de ingang van de voorhof. Ik zag, en zie, een gat in de muur. Daarop zei Hij tegen mij: Mensenkind, breek toch door de muur heen. Toen brak ik door de muur heen, en zie, er was een ingang.* Nadat hij zich zo toegang verschaft heeft – op Gods aanwijzingen – komt hij de ruimte binnen waar hij zeventig oudsten van Israël treft. Op de muur van de grote kamer zijn allerlei afgoden afgebeeld. Het wemelt van de voorstellingen die vermoedelijk overgenomen zijn uit Egypte. Daar hadden de goden vaak de kop van een dier. Uto-slang. Horus- Valk. Thot-ibis. Bastet-kat. Sechemet-Leeuw. Anubis-jakhals. Ezechiël 8:9,10 *Toen zei Hij tegen mij: Ga naar binnen en zie de boosaardige gruweldaden die zij hier doen. Ik ging naar binnen en ik zag, en zie, alle vormen van kruipende dieren, afschuwelijke dieren en alle stinkgoden van het huis van Israël, helemaal in het rond in de muur gegrift.* Dieren als incarnaties van de goden. Ook was het brengen van wierookoffers een zeer bekende vorm van godsverering uit Egypte. Ezechiël 8:11 *En zeventig mannen uit de oudsten van het huis van Israël stonden ervoor, terwijl Jaäzanja, de zoon van Safan, in hun midden stond, ieder met zijn wierookvat in zijn hand, terwijl een geurige wolk van reukwerk opsteeg.* En dat – zou het volk zeggen – zijn nou oudsten. En dat die zoon van Safan er ook bij zit dat is toch wel de allerlaatste die je hier verwachten zou. Men vermoedt dat hij – omdat hij met naam en toenaam genoemd wordt – de mystagoog is die de anderen binnenleidt in de mysteriegodsdienst. Inderdaad een telg uit een beroemde familie. De Safan's stonden vierkant achter de hervorming van koning Josia. Ze spelen ook een positieve rol in het leven van Jeremia. Een broer van deze Jaäzanja heeft NB het leven van de profeet gered. En dan deze zoon van Safan die zo uit de bocht vliegt. Vervelend ja. Maar had Hizkia niet Manasse als zoon? En de zonen van Samuel deugden toch ook niet. En dan hebben we het nog niet over de zonen van Josia. De leken ook in niets op hun vader. En dan uw zonen en mijn zonen? Ja, wat zullen we daarvan zeggen. Het doet altijd weer pijn als Paulus zegt dat mensen die in de kerk een vooraanstaande plek hebben kinderen moeten hebben die de HEERE volgen. Hij zegt dat in Titus 1:6. Wat als er ook kinderen zijn die niet gelovig zijn?

Het is echt een begrip, zowel de term *oudste* als het getal *zeventig*. Zeventig oudsten waren met Mozes en Aaron op de berg bij de verbondssluiting. Exodus 24:1 *Mozes kreeg van de HEER deze opdracht: ‘Kom naar mij toe, de berg op, samen met Aäron, Nadab en Abihu en zeventig van Israëls oudsten, en kniel op eerbiedige afstand neer.* Vergelijk Numeri 11:16,24 over de zeventig oudsten die Mozes moeten gaan helpen bij zijn werk. De oudsten zijn mensen die dicht bij het volk staan. Het is de volksvertegenwoordiging en het is de bestuurslaag die veel kleine zaken oplost, zodat de koning of de profeet zich daar niet mee hoeft te bemoeien. Deze zeventig oudsten behoorden vermoedelijk voor een groot deel tot de *oudsten* die indertijd het verbondsboek van de hervorming van koning Josia mede hadden ondertekend. 2 Kronieken 34:28-33 *Nadat ze dit antwoord aan de koning hadden overgebracht,*

ontbode de koning de oudsten van Juda en Jeruzalem. Met alle inwoners van Juda en Jeruzalem, de priesters en de Levieten, kortom, de hele bevolking, van hoog tot laag, begaf hij zich naar de tempel van de HEER. Daar las hij hun de hele tekst voor van het verbondsboek dat in de tempel was gevonden. Staande op zijn vaste plaats bekrachtigde hij ten overstaan van de HEER het verbond. Hij zwoer dat hij de HEER zou volgen en zich geheel en al zou houden aan diens geboden, voorschriften en bepalingen, om zo het verbond dat in deze boekrol was vastgelegd met hart en ziel na te leven. Hij liet allen uit Jeruzalem en Benjamin zich hierbij aansluiten. Van toen af aan hielden de inwoners van Jeruzalem zich weer aan het verbond met God, de God van hun voorouders. In alle gebieden die aan de Israëlieten toebehoorden, maakte Josia een einde aan de verfoeilijke praktijken, en hij verplichtte alle Israëlieten om de HEER, hun God, te dienen. Zolang hij leefde, zijn ze de HEER, de God van hun voorouders, trouw gebleven. We lezen het motief van de zeventig oudsten voor de afgodendienst een kleine 20 jaar na Josia. Ze denken: *De HEERE ziet ons niet, de HEERE heeft het land verlaten.* 'God is er toch niet. Hij ziet ons niet' Dat denken ze niet alleen. Ze zeggen het ook. Ezechiël 8:12 *Daarop zei Hij tegen mij: Hebt u gezien, mensenkind, wat de oudsten van het huis van Israël in de duisternis doen, ieder in de kamer waar zijn afbeelding zich bevindt? Want zij zeggen: De HEERE ziet ons niet, de HEERE heeft het land verlaten.* Er zijn misschien wel meer reacties mogelijk als de dingen niet zo gaan als men hoopt of verwacht. Waarom heeft God een stap terug gedaan? Waarom greep Hij niet in om de dood van Josia te voorkomen? Men kan zoeken naar redenen en zich verootmoedigen voor God. Maar men kan ook de hakken in het zand zetten. God doet niets? Nou dan gaan we toch naar een andere god, die wel doet wat we wensen. Het is ook uitdagend en bewust bruuskerend. Men krabt God over het gezicht. Als U niet doet wat wij willen, dan gaan we naar een ander. Zo voelt het. Een ding is duidelijk. Als men zo handelt kent men de HEERE niet. Ze behandelen God alsof hij een afgod is die je kunt maken maar ook kunt breken, als hij je niet bevalt. De God van Israël is de levende God, de enige God Die werkelijk bestaat. De HEERE laat zich niet zomaar terzijde schuiven. Dit krijgt nog wel een staartje.

<p>De God van Israël is de levende God, de enige God Die werkelijk bestaat. De HEERE laat zich niet zomaar terzijde schuiven. Dit krijgt nog wel een staartje.</p>

Openlijke verering van afgoden op het tempelplein

Niet alleen in het verborgene worden de afgoden gezocht. Openlijk – en dat ook nog in de poort van het huis van de HEERE de God van Israël – huilen de vrouwen om Tammuz. Tammuz de lieveling der vrouwen. Ezechiël 8:13,14 *Verder zei Hij tegen mij: U zult nog meer grote gruweldaden zien die zij doen. Toen bracht Hij mij bij de ingang van de poort van het huis van de HEERE die aan de noordkant is, en zie, daar zaten vrouwen die de Tammuz beweenden.* Die vrouwen zijn niet echt verdrietig. Het is meer een ceremonieel huilen dat in deze tijd van het jaar gedaan moet worden. Wat is het geval? De afgod Tammuz is een god van de vruchtbaarheid. Hij verschijnt en verdwijnt – voor het besef van degenen die in hem geloven – met de op- en neergang van de natuur. In het herfst en de winter gaat alles dood, maar in de lente komt het leven er weer in en in de zomer staat de natuur in volle bloei. Volgens het geloof in Tammuz heeft dat te maken met de ondergang en de opstanding van Tammuz. Blijkbaar verkeert dat geloof op het moment waarop Ezechiël de vrouwen aantreft in de begintijd van de herfst en de winter, waarin om het lot van Tammuz wordt geweend. Tammuz is een populaire godsdienst. Hij heeft in elk land zo zijn equivalenten. In Egypte is het Osiris in Griekenland Adonis enz. In Israël heeft men geen eigen naam. Blijkbaar heeft men deze godsdienst uit Babel overgenomen, want daar heet de god Tammuz. Er is overigens nog een andere godsdienst die openlijk wordt uitgeoefend de aanbidding van de

zon. Dat is de vierde en laatste stuitende bezigheid op het tempelplein dat de HEERE toont aan Ezechiël. Ezechiël 8:15 *Hij zei tegen mij: Hebt u het gezien, mensenkind? U zult, opnieuw, nog grotere gruweldaden zien dan deze.* Voor de HEERE zit er een opeenstapeling in van kwaad tot erger. Niet alleen het open karakter waarmee Israëlieten zich bezighouden met deze godsdienst, maar ook het feit dat men daarbij met de rug naar Israëls God toegekeerd gaat staan is tekenend voor Gods woede. Ezechiël 8:16 *Daarop bracht Hij mij naar de binnenste voorhof van het huis van de HEERE. En zie, bij de deur van de tempel van de HEERE, tussen de voorhal en het altaar, bevonden zich ongeveer vijftig mannen, met hun rug naar de tempel van de HEERE en hun gezichten naar het oosten.* Zelfs bij de koning loop je niet weg – met de rug naar de koning gekeerd – laat staan bij God, de Schepper van hemel en aarde. Deze mensen gaan doodleuk met hun rug naar God toestaan. De HEERE was er in het begin van de geschiedenis met Israël al bang voor dat men de zon zou gaan aanbidden of de maan die als hemellichamen licht uitstralen of doorgeven. Deuteronomium 17:2-3 *Wanneer zich in een van de steden die de HEER, uw God, u zal geven, iemand bevindt, man of vrouw, die doet wat slecht is in de ogen van de HEER door de regels van het verbond te overtreden, door andere goden te vereren, de zon, de maan of de sterren, en daarvoor neer te knielen, hoewel ik dat verboden heb, en het komt u ter ore, dan moet u zorgvuldig navraag doen.* Maar het is er dan toch van gekomen, de openlijke zon-aanbidding. Ezechiël 8:16 *Ongeveer vijftig mannen, met hun rug naar de tempel van de HEERE en hun gezichten naar het oosten. Die bogen zich neer naar het oosten, voor de zon.* Heb je dat gezien? Vraagt God aan Ezechiël. De HEERE vraagt of het nog erger kan dan deze dingen *hier* te doen. Let op het woordje *hier*. Dat is ook stuitend dat men het voor Gods Aangezicht doet. Men kent geen enkele vorm van schaamte. Ezechiël 8:17 *Toen zei Hij tegen mij: Hebt u het gezien, mensenkind? Is er iets geringer voor het huis van Juda dan deze gruweldaden hier te doen?* Deze mannen van Israël lijken op een kind dat naar een slapende leeuw toeloopt. Iedereen houdt zijn hart vast. Dat kind kent niet de macht en de verscheurende kracht van de leeuw, de koning der dieren. Ze kennen God niet. In die zin hebben ze veel weg van de mensen van vandaag. Die stoppen met geloven, maar vertellen vervolgens wijsneuzerig ‘dat God niet bestaat’. Niet alleen veranderen zij zelf, maar ze gaan er vanuit dat God mee verandert. Toen ze geloofden bestond God, maar nu zij gebroken hebben met hun overtuiging zou God ook niet langer bestaan. Wie weet, werkt het zo. Maar ik zou het er niet op wagen. Het is stuitend wat die mannen bij de tempel doen. Ze doen net of God niet bestaat. Ze negeren Hem gewoon. Het vervelende is dat de dienst aan de afgoden niet alleen hun geloof in de God van Israël raakt. Heel hun leven en denken verandert. In plaats van hun knieën te buigen voor de allerhoogste God en zich te laten leiden door Gods inzettingen en geboden en het leven in te richten volgens inzichten die ze ontleen aan de Bijbel, hebben ze het heft in eigen hand genomen. Zij bepalen zelf wie hun goden zijn en als het even kan maken ze hun goden zelf. Bevalt een god niet dan wordt hij makkelijk omgeruild voor een god die het beter doet of men voegt die andere god toe aan het arsenaal van goden. De een geeft dit de ander dat. Zoals men met God omgaat, zo behandelt men ook zijn medemens. ‘Wat levert het op’, is de onderliggende vraag. Wat zit er in voor mij? Wat heb ik er aan? Men gebruikt zijn macht en zijn invloed om dingen voor zichzelf te regelen. Het verschil tussen de sterken en de zwakken in de samenleving groeit zienderogen. God geeft het de naam die het feitelijk ook heeft en dat is in het Hebreeuws *hamas=geweld*. Ezechiël 8:17 *Ja, zij vervullen het land met geweld. Steeds opnieuw verwekken zij Mij tot toorn. En zie, zij steken wijnranken in hun neus.* Ditzelfde woord *geweld* wordt ook genoemd om de samenleving te typeren die voorafgaat aan de zondvloed. Genesis 6:11 NBGvertaling *De aarde nu was verdorven voor Gods aangezicht, en de aarde was vol geweldenaar.* Als dat woord valt dan zijn we niet ver van het oordeel, zou je kunnen denken – en daarin heb je gelijk, want vervolgens klinkt het oordeel van God. Ezechiël 8:18 *Daarom zal ook Ik handelen in grimmigheid: Ik*

zal niemand ontzien en Ik zal geen medelijden hebben. Al roepen zij met luide stem ten aanhoren van Mij, toch zal Ik niet naar hen luisteren. Het vonnis zal niet lang op zich laten wachten.

<p>1 Het gebeurde in het zesde jaar, in de zesde maand, op de vijfde van de maand, toen ik in mijn huis zat en de oudsten van Juda vóór mij zaten, dat daar de hand van de Heere HEERE op mij viel.</p>	<p>2 Ik zag, en zie, een gedaante met een uiterlijk als van vuur: vanaf datgene wat eruitzag als Zijn heupen naar beneden toe, was vuur, en het deel vanaf Zijn heupen naar boven was als een glanzend uiterlijk, als de schittering van edelmetaal.</p>	<p>3 Hij strekte iets uit met de vorm van een hand en pakte mij bij mijn hoofdhaar. Toen hief de Geest mij op tussen de aarde en de hemel en in visioenen van God bracht Hij mij naar Jeruzalem,</p>
		
<p>naar de ingang van de poort van de binnenste voorhof die naar het noorden gekeerd is, waar zich de zetel van het afgodsbeeld van de na-ijver bevond, dat na-ijver oproept.</p>	<p>4 En zie, daar was de heerlijkheid van de God van Israël, overeenkomstig de verschijning die ik in de vallei gezien had.</p>	<p>5 Hij zei tegen mij: Mensenkind, sla toch uw ogen op in de richting van het noorden. Toen sloeg ik mijn ogen op in de richting van het noorden. En zie, ten noorden van de poort van het altaar stond in de ingang het afgodsbeeld van de na-ijver.</p>
		
<p>7 Toen bracht Hij mij bij de ingang van de voorhof.</p>	<p>Ik zag, en zie, een gat in de muur. 8 Daarop zei Hij tegen mij: Mensenkind, breek toch door de muur heen. Toen brak ik door de muur heen, en zie, er was een ingang.</p>	<p>10 Ik ging naar binnen en ik zag, en zie, alle vormen van kruipende dieren, afschuwelijke dieren en alle stinkgoden van het huis van Israël, helemaal in het rond in de muur gegrift.</p>

		
<p>11 En zeventig mannen uit de oudsten van het huis van Israël stonden ervoor, terwijl Jaäzanja, de zoon van Safan, in hun midden stond, ieder met zijn wierookvat in zijn hand, terwijl een geurige wolk van reukwerk opsteeg.</p>	<p>14 Toen bracht Hij mij bij de ingang van de poort van het huis van de HEERE die aan de noordkant is,</p>	<p>en zie, daar zaten vrouwen die de Tammuz beweenden.</p>
		
<p>16 Daarop bracht Hij mij naar de binnenste voorhof van het huis van de HEERE. En zie, bij de deur van de tempel van de HEERE, tussen de voorhal en het altaar, bevonden zich</p>	<p>ongeveer vijftwintig mannen, met hun rug naar de tempel van de HEERE en hun gezichten naar het oosten. Die bogen zich neer naar het oosten, voor de zon.</p>	<p>Steeds opnieuw verwekken zij Mij tot toorn. En zie, zij steken wijnranken in hun neus.</p>
		
<p>18 Daarom zal ook Ik handelen in grimmigheid: Ik zal niemand ontzien en Ik zal geen medelijden hebben.</p>	<p>Al roepen zij met luide stem ten aanhoren van Mij, toch zal Ik niet naar hen luisteren</p>	

